

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (41)

**«ВІЛЬНИЙ СЕРЕД НЕВОЛИ І СВЯТИЙ СЕРЕД ПЕКЛА» :
ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г. С. СКОВОРОДИ**

300
років з дня народження

**СВІТ
СКОВОРОДИ**

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 3 (41)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВІД № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 17 листопада 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол. : Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. Вінниця : Вінницька міська друкарня, 2022. Випуск 3(41). 137с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА: Рада молодих вчених. Бузенко І.Л., Сорочан А.М..... 5

ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ ТА ЕТНОКУЛЬТУРИ

БАЛИНСЬКА Н.П. СВЯТКОВО-ОБРЯДОВА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ Й ЗВИЧАЇВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	7
ДРОВОЗЮК Л.М. ІНТЕГРАЦІЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ У ШКОЛАХ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД	11
БІЛОУС Л. П. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	16
ГАВРИЛЮК АНАСТАСІЯ РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	23
ГОРДІЙ Ю.В. АРТ-ТЕРАПІЯ В ЗКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	28
ГУЛЯС Н. М. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	33
ЛАТУША Н. В., СТАСЕНКО А. М. СУТНІСТЬ ІСТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	37
МАСЮТА НАДІЯ ЗНАЧЕННЯ ГРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКА	42
МАШТАЛЯР Й.Ф. АДАПТАЦІЯ ЗАРУБІЖНИХ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СИСТЕМ ТА КОНЦЕПЦІЙ В ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОГО МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ	45
ОБОДЯНСЬКА Н. П. МИСТЕЦТВО І ФОНЕТИКА: ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ФОНЕТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	52
ОСАДЧУК А.С. ДІТИ ТА ЗБРОЙНІ КОНФЛІКТИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА	54
ШИЯН Д. О., ДЄВОЧКІНА Г. В. ОСОБЛИВОСТІ ГРАМАТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ЧИСЛА ІМЕННИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	56
ДОЦЕНКО В.П. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА VS ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ	59

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ФЕДОРЧУК НАТАЛІЯ ФАХОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРІОРИТЕТИ.....	64
---	----

БУГА О. І. ДІЛОВА ГРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК СКЛADOVA ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	69
ГАЛЬЯНОВА О.А. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ	74
ГАРГАУН Н. М. ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНІКІВ-ЕЛЕКТРИКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	78
ГУБЕЛЮК АННА ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ПІД ЧАС ГРУПОВОЇ РОБОТИ	81
БЕВЗ В.В., З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	87
КУЗЬМИНСЬКА Д. М. ПРОГРАМА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ НАСТІЛЬНИХ ІГОР	91
ЛАВРЕНЧУК АНДРІЙ ОСНОВНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КЗВО «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»	98
СТЕЦЮК І.В. ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ ЯК ДИДАКТИЧНОГО ЗАСОБУ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ	102

ВІДОМІ ІМЕНА \ РЕЦЕНЗІЇ

ДУДКЕВИЧ Н. Г., НЕНЧИНСЬКА Л. В., РОМАНУХА Ю. В., УСНИЙ ЖУРНАЛ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ	107
КАМЕНЮК МИХАЙЛО НА СТОРІНКАХ ЖІНОЧОГО РОМАНУ... ТАКИЙ НЕОЧІКУВАНИЙ СЕАНС	111
ОМЕЛЯНЧИК Т.Г. ВОНИ СТВЕРДЖУЮТЬ МИР І ДОБРО НА ЗЕМЛІ	114
РОКІЩКА І.А. ЗРАЗОК СЛУЖІННЯ МУЗИЦІ, НАРОДУ І ДЕРЖАВІ : ІГНАЦІ ЯН ПАДЕРЕВСЬКИЙ	119
КІСЕЛЬОВ Д. Л. ХРОНІКА ІБСЕНІЗМУ: ДЖОРДЖ БЕРНАРД ШОУ	123
БАГРІЙ ТЕТЯНА ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА ЯК ТРАДИЦІЙНИЙ ОБРАЗ УКРАЇНСЬКОЇ І СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ ст.	129
ЗІНЬКО М.Л., ДЕМКО Н.О. ЖИТТЯ В МУЗИЦІ ТА МУЗИКА В ЖИТТІ: Історія пісні, яка змінила світ	132
ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу	138

СЛОВО РЕДАКТОРА

Пропонуємо продовжити розмову, яку ми розпочали на шпальтах попереднього Випуску Вісника, про місію педагога в умовах воєнного стану.

XXI століття асоціюється з бурхливим розвитком науки й техніки, соціально-економічною інтеграцією різних країн світу, поширенням інформаційних технологій, міжнародною мобільністю. Усе це наслідок глобалізаційних впливів на людство. Сьогодні весь світ прагне інкорпоруватися в єдине суспільство, але зворотним боком глобалізаційних явищ, на жаль, є загострення міжнаціональних конфліктів, економічна криза, деформування моральних ціннісних орієнтацій тощо.

Вплив глобалізації відчувається у сфері науки й освіти та проявляється як у позитивному, так і в негативному аспекті. На думку учених глобальна освіта може розглядатися як кардинальна парадигма нового століття, що передбачає випереджальний характер освіти, її спрямованість у майбутнє, неупереджене світосприйняття, засноване на гуманізації, гуманітаризації та демократизації освітнього процесу. «Глобальна освіта спрямовується на формування людини майбутнього за допомогою різноманітних інформаційних процесів у системі — людина – суспільство – природа [Кузь В.Г.]. Але війна вносить свої корективи й не зважати на них неможливо.

Початок російської агресії й розгортання повномасштабного вторгнення ворожих військ на теренах суверенної української держави змінили кожного з нас. Ми науковці, вчителі, студенти, але поруч з усіма перерахованими вище соціальними ролями з'явилася прикладка «волонтер». Це не звичайне бажання чи примха – це нові реалії.

Феномен волонтерства виник і поширився ще в 2014 році, коли громадяни нашої країни, переважно молодь, шляхом мирних демонстрацій показували свою позицію тодішній проросійській владі. Люди об'єднуються, щоб триматися й пережити ці важкі часи. Про волонтерський рух в Україні із захопленням говорять у багатьох країнах світу, називаючи це явище унікальним. На нашу думку, першочергове завдання педагогів у воєнний час – показати власним прикладом, як формується чітка громадянська позиція. Наразі важливо не просто говорити про патріотизм, а виховувати його в дії, підтримуючи Збройні Сили України.

На базі нашого навчального закладу, КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» протягом лютого-березня 2022 року було сформовано волонтерський осередок «В єдності сила». А вже після відновлення звичного формату навчання, офлайн, викладачі й студенти коледжу активно долучилися до різноманітних ініціатив, спрямованих на допомогу військовим і цивільним, котрі постраждали внаслідок російської агресії. Подаємо опис наймасштабніших волонтерських подій у стінах нашого коледжу.

У вересні реалізований проєкт – благодійний аукціон книг «Маленькі кроки заради великої перемоги», – який дозволив зібрати 10 тис грн. на потреби ЗСУ. А юні вихованці мовної школи «Grade» підготували сувеніри для мужніх воїнів, через які висловили усе тепло і ніжність до наших захисників.

У жовтні організовано виготовлення окопних свічок спільно з ГО «Подільська Ластівка» (Вінницька обласна станція юних натуралістів). Окопні свічки - це єдина альтернатива освітлення та обігріву невеликого приміщення на фронті. Задля отримання

додаткових коштів на виготовлення окопних свічок було оголошено збір макулатури, що пройшов успішно й дав змогу готувати нову партію свічок для тих, хто на передовій.

З особливою атмосферою в листопаді проходили майстер-класи з розпису екоторбин, участь у яких активно брали не лише члени коледжної родини, а й діти з особливими освітніми потребами із ГО «Сонячні діти Херсонщини» та «Сонячні діти Вінниччини».

Помітно, що подібні заходи (колективна творча справа) зближують, дозволяють відчувати власну значущість й підтримку оточення. Таким чином, розвиваємо дрібну моторику, креативність, уміння комунікувати. Так відбувається самоідентифікація як представників певної національності. І нехай оновлена Україна вкотре виникає на крові й кістах, але ми віримо, що це нація відважних, незламних, волелюбних й надзвичайно працьовитих людей. Спільні цілі споконвіку допомагали єднатися, а «сила народу в єдності, згуртованості, відданості своїй Батьківщині», як ще століття тому писав Великий Каменярь – Іван Якович Франко.

*З повагою та шаною,
члени Ради молодих учених коледжу,
Бузенко І.Л. та Сорочан А.М.*

самостійної навчальної роботи, ефективності організації проектної дослідницької діяльності; проведенні діяльності студентів на гранті їх виховної роботи тощо. самопізнання, самопрограмування,

Подальші пошуки нашого дослідження самопрезентації й самореалізації.
спрямовуватимуться на розробку умов

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Астаф'єв О.Г., Астаф'єва М.М. Ващенко Г.Г. // Енциклопедія сучасної України: у 30т. / ред.кол.І.М.Дзюба [та ін.]; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії суч. України НАН України, К., 2003–2016.
2. Дичківська, І. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М. Дичківська, Київ: Академвидав, 2014, 352 с.
3. Кірик Т. У пошуках нових освітніх парадигм для України ХХІ століття / Т.Кірик // Вища освіта України, 2016, №3. С.30-36
4. Полат Є.С. Що таке проект : Типологія проектів / Є.С. Полат // Відкритий урок, 2015, № 5/6.
5. Савченко К.О. Проектна діяльність /Савченко К.О. // Вища освіта України, 2013. №4, С.79-85
6. . Сисоєва С.О. Вища освіта України : реалії сучасного розвитку / С.О.Сисоєва, Н.Г.Батечко / Міністерство освіти і науки молоді та спорту України, Київський університет ім. Б.Грінченка, Національний університет біоресурсів і природокористування України, К.: ВД ЕКМО, 2019, С.241-251.
7. Штефан Л.В. Інноваційні технології в освіті : навчальний посібник / Л.В. Штефан, Харків : Друк. Мадрид, 2012, 174 с.

*Стаття надійшла до редакції
14 вересня 2022*

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНІКІВ-ЕЛЕКТРИКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

УДК 377.3:621.31]:[37.051.31:33

ГАРГАУН Н. М.

кандидат педагогічних наук, викладач іноземних мов

ВСП "Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій"

Статтю присвячено актуальній темі формування економічної культури молодших спеціалістів техніків-електриків у процесі фахової підготовки. Трансформації в усіх сферах сучасного суспільства, перехід до інших типів економіки висувають на перший план проблему підготовки молодого покоління до соціальної та професійної самореалізації в постійно змінюваних, динамічних соціально-економічних умовах.

Ключові слова: економічна культура, педагогічні умови формування економічної культури молодших спеціалістів техніків-електриків, інноваційні педагогічні технології.

Реформування освітньої галузі нової української держави супроводжується зростанням уваги до проблем професійної освіти. Концептуальні засади реформування професійної освіти в сучасних соціально-економічних умовах держави визначили розуміння педагогічною громадськістю необхідності розвитку індивідуальності майбутнього спеціаліста, формування його загальної культури та культури професійної діяльності. Процеси інтегрування нашої держави у євразійський та світовий економічний простір потребують від системи професійної освіти підготовки фахівців, що відповідає стандартам не лише вітчизняної, а й міжнародної економіки з одночасним підтриманням її цінностей [2, с. 70].

Проблема якості та результативності професійної освіти, як і освіти в цілому, перебувала у центрі уваги вітчизняних вчених, починаючи із середини минулого століття. Особливе місце у розробці цієї проблеми належить таким видатним теоретикам і практикам у сфері освіти, психології, соціології та економіки, як Л.І.Абалкін, А.Ф.Аменд, С.Я.Батишев, А.П.Беляєва, В.П.Беспалько, А.Бухвалов, Г.І.Батурина, П.Я.Гальперин, Е.Ф.Зеер, І.А.Зязюн, І.Я.Лернер, А.С.Макаренко, Н.Г.Ничкало, К.С.Павлищев, В.М.Полонський, Н.А.Селезньова, І.М.Стариков, Н.Ф.Тализіна, М.М.Поташник, В.В.Рибалка, В.С.Цетлін та ін. [4, с. 52].

На новий рівень своєї актуальності та зацікавленості в її результатах зазначена проблема вийшла у зв'язку із виходом незалежної України у європейський та світовий освітній простір, прийняттям нових стандартів освіти, ратифікацією Угоди про асоційоване членство з ЄС. Розмаїття напрямків і поглядів на розв'язання даної проблеми дозволяє

розглядати її комплексно і системно, з різних сторін. 2019-й рік має знаменуватися впровадженням масштабної реформи професійної освіти, яка передбачатиме зміну стандартів, прийняття нового профільного закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту», оновлення освітнього середовища.

Економічна культура молодшого спеціаліста техніка-електрика характеризується як системна властивість його особистості, що об'єднує мотиваційно-ціннісний, орієнтовно-когнітивний, креативний та діяльнісно-практичний критерії та показники й забезпечує як самоцінне ставлення до економічних процесів, так і практичну готовність до економічної поведінки у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності [3, с. 264].

Аналіз нормативно-правових документів щодо формування економічної культури молодших спеціалістів техніків-електриків у процесі фахової підготовки, а також наукових праць дозволив виявити надпредметний характер даного педагогічного явища. Йдеться не лише про професійну підготовку, а про набуття базового компоненту загальної культури, що дозволяє особистості як суб'єкту власної діяльності мобільно адаптуватися до змін на ринку праці та в цілому соціально-економічному житті суспільства.

Основними ознаками цього компоненту є міждисциплінарність, універсальність, контекстність реалізації.

Діагностичні методи дослідження дозволили зібрати педагогічну інформацію, яка стала основою для вироблення гіпотези щодо формування економічної культури молодших спеціалістів техніків-електриків у процесі фахової підготовки. Воно залежить від низки факторів методологічного, психолого-педагогічного

й методичного характеру, які ми визначили як педагогічні умови:

- розвиток мотивації молодших спеціалістів техніків-електриків щодо формування економічної культури на основі особистісної орієнтованості, суб'єктності;
- урахування у процесі фахової підготовки молодших спеціалістів техніків-електриків особливостей соціально-економічного розвитку та економічного реформування України;
- збагачення процесу фахової підготовки молодших спеціалістів багатофункціональним освітнім середовищем інтегрованого економічного характеру з практичним змістом;
- різностороння економічна взаємодія на всіх етапах фахової підготовки молодших спеціалістів техніків-електриків;
- використання комплексу інноваційних педагогічних технологій у процесі фахової підготовки молодших спеціалістів техніків-електриків;
- залучення майбутніх фахівців електротехнічного профілю до участі у різних формах економічного життя як

певного фахівця і як приватної особи [1, с. 114].

Розроблена у дослідженні модель формування економічної культури молодших спеціалістів техніків-електриків передбачає зв'язок змісту фахової підготовки із відповідною технологічною (діяльнісною) складовою. В моделі представлено комплекс інноваційних педагогічних технологій, реалізація якого відбувалася протягом трьох етапів: аксіологічно-мотиваційного, організаційно-діяльнісного та результативно-корекційного, що дозволило на кожному із етапів ефективно формувати в молодших спеціалістів техніків-електриків складові економічної культури з послідовним ускладненням як змісту, так і форм економічної дії [5, с. 395].

Вхідне і вихідне діагностування показало, що реалізація моделі забезпечила зростання рівня економічної культури молодших спеціалістів техніків-електриків за усіма критеріями її сформованості, на відміну від контрольних груп, у процесі фахової підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії: Монографія. – Черкаси: Видавництво ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. – 608 с.
2. Ларіна Т.В. Порівняльні аспекти результативності професійної підготовки техніків-електриків Німеччини та України // Наукові записки. – Серія «Педагогіка». – 2014. - № 3.
3. Скворцова С.О. Проектування освітніх результатів на засадах компетентнісного підходу / С.О. Скворцова // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Сер.: Педагогіки і психологія. - № 27. – 2009. – С.395-398.

*Стаття надійшла до редакції
04 вересня 2022*